

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoPr/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313213900
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8313213900.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Világiovej v individuálnom pracovnoprávnom spore žalobkyne: O.. O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zast. M.. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou, Floriánova 12, Prešov proti žalovanej: R. S. G. XX, G., zast. M.. Martinou Řeřichovou, PhD., advokátkou, Mierová 2529/87, Humenné, o náhradu mzdy s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 11Cpr/3/2013-379 z 04.01.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok aj v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy v sume 9.110,68eur s úrokom z omeškania vo výške:

- 5,5% ročne zo sumy 77,18 eur od 15.08.2013 do zaplattenia,
- 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.09.2013 do zaplattenia,
- 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.10.2013 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.11.2013 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.12.2013 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.01.2014 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.02.2014 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.03.2014 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.04.2014 do zaplattenia,
- 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.05.2014 do zaplattenia,
- 5,15% ročne zo sumy 841 eur od 15.06.2014 do zaplattenia,
- 5,15% ročne zo sumy 841 eur od 15.07.2014 do zaplattenia a vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady mzdy a úrokov z omeškania mení rozsudok tak, že žalobu zamietá.

II. Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 88,60% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom (v poradí druhým) rozhodol súd prvej inštancie nasledovne, cit.:

„Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške 28 135,93 eur s úrokom z omeškania vo výške:

- 9,5% ročne zo sumy 226,93 eur od 15.7.2011 do zaplattenia,
- 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.8.2011 do zaplattenia,

- 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.9.2011 do zaplata, - 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.10.2011 do zaplata, - 9,25% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.11.2011 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.12.2011 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.1.2012 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.2.2012 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.3.2012 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.4.2012 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.5.2012 do zaplata, - 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.6.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.7.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.8.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.9.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.10.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.11.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.12.2012 do zaplata, - 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.1.2013 do zaplata, - 5,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.2.2013 do zaplata, - 5,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.3.2013 do zaplata, - 5,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.4.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.5.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.6.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.7.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.8.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.9.2013 do zaplata, - 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.10.2013 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.11.2013 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.12.2013 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.1.2014 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.2.2014 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.3.2014 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.4.2014 do zaplata, - 5,25% ročne zo sumy 841 eur od 15.5.2014 do zaplata, - 5,15% ročne zo sumy 841 eur od 15.6.2014 do zaplata, - 5,15% ročne zo sumy 841 eur od 15.7.2014 do zaplata a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

· Priznáva žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 88,72%.

· O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

· Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za návrh vo výške 1688 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku“.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 4, § 79 ods. 1, ods. 2 Zákonníka práce účinného k 30.06.2010, § 1 ods. 1, § 29 zák. č. 553/2003Z.z., § 101, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995Z.z. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Výrok o poplatkovej povinnosti žalovanej § 2 ods. 2, § 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

3. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu sú nároky žalobkyne z neplatného skončenia pracovného pomeru - náhrada mzdy, pričom rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 21C/155/2010 zo dňa 19.04.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.6.2014, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2014 a vykonateľnosť 05.08.2014 súd určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce daný žalobkyni listom žalovanej zo dňa 30.06.2010 je neplatný. Žalovaná bola zaviazaná uhradiť náhradu trov konania žalobkyni a náhradu trov konania štátu. Podanou žalobou sa žalobkyňa v súlade so

svojím návrhom na zmenu žalobného petitu a v súlade so späťvzatím žalobného návrhu domáhala zaplata sumy 29.817,93 eur s príslušným úrokom z omeškania od 15.07.2011 do 15.09.2014. S prihliadnutím na ust. § 29 Zák. č. 553/2003 Z.z., ktoré boli vyššie citované súd mal za preukázané aj výšku priemerného zárobku žalobkyne za roky XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, pričom súd vychádzal z platových taríf pedagogických zamestnancov a zvýšenia platových taríf v závislosti od dĺžky započítanej praxe, kde podľa týchto taríf mala byť zaradená žalobkyňa do platovej triedy 11 a kde jej funkčný plat v roku XXXX činil sumu 703,50 eur, v roku XXXX jej funkčný plat pozostával so sumy 622,- eur ako základná platová tarifa a z príplatku za XX odpracovaných rokov vo výške 134,- eur, celková suma v roku XXXX bola 756,- eur, v roku XXXX bola celková suma 793,50 eur a pozostávala zo základného tarifného platu 653,50 eur a z príplatku za odpracovaných XX rokov 144,- eur, za rok XXXX bola celková výška mesačného príjmu 841,- eur, ktorá pozostávala zo základného tarifného platu 686,50 eur a príplatku za odpracovaných XX rokov vo výške 154,50 eur. Taktiež z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že v čase od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bola vyplatená žalobkyni dávka v nezamestnanosti v celkovej výške 1.395 eur a to za obdobie od 22.06.2011 do 30.06.2011 vo výške 68,60 eur, za mesiac júl 2011 vo výške 236,30 eur, za mesiac august vo výške 236,30 eur, za september vo výške 228,70 eur, za mesiac október vo výške 236,30 eur, za mesiac november vo výške 228,70 eur, za obdobie mesiaca december od 01.12.2011 do 21.12.2011 vo výške 160,10 eur. Takisto bolo preukázané, že od 13.02.2012 nastúpila žalobkyňa do pracovného pomeru s obcou N., pričom rozsah pracovného času bol 20 hodín týždenne a bol jej priznaný funkčný plat vo výške 336,- eur od 13.02.2012. Za obdobie od 03.09.2012 jej bol priznaný funkčný plat 336,- eur ako to vyplýva z oznámenia o výške a zložení funkčného platu zo dňa 03.09.2012. Za obdobie od 01.01.2013 jej bol priznaný plat 354,50 eur ako to vyplýva z oznámenia o výške a zložení funkčného platu od 02.01.2013. Z Dodatku č. 1 zo dňa 16.12.2013 vyplýva, že sa pracovný pomer žalobkyne so zamestnávateľom obec N. predĺžil na dobu do 18.06.2014. Taktiež bolo potvrdením Z. poisťovne preukázané, že od 22.06.2011 bol žalobkyni priznaný invalidný dôchodok vo výške 284,10 eur, ktorý bol od 01.01.2012 v sume 293,50 eur mesačne, od 01.01.2013 vo výške 299,40 eur mesačne, od 01.01.2014 vo výške 303,90 eur mesačne. Od 08.01.2014 bol znížený na 218,80 eur mesačne. Taktiež z lekárskej správy Z. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že môže pracovať žalobkyňa na pôvodnom pracovisku, môže vykonávať prácu učiteľky a administratívne práce a jej obmedzenie pracovných schopností spočíva v tom, že môže vykonávať prácu len v prostredí bez nočných zmien, fyzicky namáhavej práce s možnosťou diétného stravovania. Taktiež nebolo spochybnené, že od 30.06.2010 do 21.06.2011 bola žalobkyňa práceneschopná.

4. Taktiež bolo preukázané, že listom zo dňa 26.07.2010, ktorý bol žalovanej doručený dňa 28.07.2010 oznámila žalobkyňa žalovanej, že skončenie pracovného pomeru považuje za neplatné a trvá na ďalšom zamestnaní. Pokiaľ tak žalobkyňa urobila aj listom zo dňa 06.09.2010, súd takýto úkon považoval za nadbytočný a za čas, kedy bolo žalobkyňou oznámené žalovanej, že trvá na zamestnaní považoval dátum doručenia prvého oznámenia t.j. 28.07.2010. O tejto doby patrí žalobkyni náhrady mzdy. Žalobkyňa si však náhradu mzdy uplatnila až po skončení práceneschopnosti t.j. od júna 2011 (výplatný termín 14.07.2011).

5. Žalovaná vznesla námietku premlčania s tým, že považuje nárok žalobkyne za obdobie od 28.07.2010 do 01.10.2013 za premlčaný. Žaloba bola podaná dňa 01.10.2013. Nárok žalobkyne na náhradu mzdy za obdobie od 28.07.2010 do 30.09.2010 je premlčaný, avšak žalobkyňa si za toto obdobie nárok na náhradu mzdy neuplatnila. Nárok na náhradu mzdy si žalobkyňa dňa 01.10.2013 uplatnila za obdobie od júna 2011 a uplatnila si ho včas. Od 01.06.2011 do 01.10.2013 neuplynula trojročná premlčacia doba, preto súd nárok žalobkyne za premlčaný nepovažoval.

6. Žalovaná namietala odôvodnenosť priznania nároku na náhradu mzdy za obdobie nad 12 mesiacov a žiadala, aby súd nepriznal žalobkyni náhradu mzdy za obdobie od 22.06.2012 do 31.08.2014 kde za dôvody nepriznania náhrady mzdy žalovaná považuje skutočnosť, že žalobkyňa bola od 22.06.2011 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie a bola jej vyplácaná dávka v nezamestnanosti a od 13.02.2012 žalobkyňa nastúpila na R. S. N. ako asistent učiteľa kde jej bola vyplácaná mzda. Pokiaľ žalobkyňa argumentovala, že pracovala u tohto zamestnávateľa na polovičný pracovný úväzok len so zaradením do 10 platovej triedy, argumentovala žalovaná tým, že žalobkyňa nepredložila žiadne doklady potvrdzujúce, že by sa snažila zabezpečiť si výhodnejšie zamestnanie. Žalobkyňa si prácu riadne nehľadala a bola dobrovoľne nezamestnaná od 22.06.2011 do nástupu na R. S. N. dňom XX.XX.XXXX. Prácu, ktorá jej bola ponúkaná zo strany žalovanej v školskom klube odmietla s odôvodnením, že je táto práca pre ňu ponižujúca. Taktiež žalovaná poukázala aj na skutočnosť, že žalobkyni bolo vyplatené

aj odstupné vo výške 2.110,50 eur vo výplatnom termíne v júni 2011. Skutočnosť tvrdenia žalovanej, že si žalobkyňa nehľadala prácu, táto vyvrátila predložením listinných dôkazov, z ktorých vyplýva, že 08.02.2012 žiadala R. S. N. o prijatie do pracovného pomeru. Predložila list Y. R. v C. zo dňa XX.XX.XXXX, z ktorého vyplýva, že na základe výberového konania zo dňa 18.06.2012 nebola prijatá do pracovného pomeru. Taktiež na preukázanie jej tvrdení bola predložená pozvánka na výberové konanie zo dňa 23.01.2012 kde bola pozvaná žalobkyňa na výberové konanie na funkciu riaditeľa R. S. S. Z. na deň 31.01.2012 a takisto svedčí o tom oznámenie výsledkov tohto výberového konania zo dňa 03.02.2012, že na funkciu riaditeľa základnej školy nebola žalobkyňa vybraná. Je treba poukázať na skutočnosť, že v čase od 30.06.2010 do 21.06.2011 bola žalobkyňa práceneschopná. Od januára 2012 sa snažila zamestnať a aj po tom čo si našla prácu na R. S. N., snažila si nájsť výhodnejšie zamestnanie. Príjem žalobkyne, ktorý dosiahla v pracovnom pomere na R. S. N. však nedosahoval príjem, ktorý by dosahovala v pôvodnom zamestnaní a ktorého výška príjmu v roku 2012 by dosahovala sumu 756,- eur, v roku 2013 793,50 eur v roku 2014 841,- eur, pričom príjem z pracovného pomeru na R. S. N. bol vo výške 336,- eur v roku 2012, vo výške 354,50 eur v roku 2013 a 2014, čo nedosahuje ani polovicu príjmu, ktorý by dosiahla žalobkyňa v predchádzajúcom zamestnaní. Pokiaľ bolo preukázané, že bola poberateľkou invalidného dôchodku od roku 2012, tak invalidný dôchodok nemôže nahrádzať príjem z pracovného pomeru a je evidentné z predloženej lekárskej správy Z. A., že jej pracovné obmedzenie nebráni vykonávať prácu učiteľky a administratívne práce, pretože ide prevažne o žalúdočné problémy a nie problémy pohybového charakteru, ktoré by jej bránili vykonávať prácu učiteľky. Rovnako aj podľa názoru Krajského súdu poberanie čiastočného invalidného dôchodku nie je obmedzujúcim kritériom pri posudzovaní náhrady mzdy nad dobu 12 mesiacov. Podľa názoru súdu zo strany žalovanej nebolo preukázané, že by žiadala žalobkyňa náhradu mzdy nad dobu 12 mesiacov v rozpore s dobrými mravmi. Žiadne takéto dôvody zo strany žalovanej neboli. Naopak, žalobkyňa preukázala, že sa snažila zamestnať ako aj že sa zamestnala, avšak jej príjem z pracovného pomeru nedosahoval výšku príjmu z predchádzajúceho pracovného pomeru. Taktiež bolo preukázané, že sa snažila nájsť si aj výhodnejšie zamestnanie. Čo sa týka ponuky práce zo strany žalovanej na miesto vedúcej školského klubu s rovnakým platom a s rovnakým tarifným zaradením, tak bolo preukázané a žalobkyňa to nepoprela, že túto prácu odmietla s odôvodnením, že na túto prácu je potrebné iba stredoškolské vzdelanie a že čo sa týka náhrady mzdy, tak o tom sa so žalovanou vôbec nebavili, pretože žalobkyňa predpokladala automaticky, že takéto miesto je spojené aj s nižšou mzdou a okrem toho sa chcela žalobkyňa uplatniť na mieste, ktoré vykonávala predtým než s ňou bol rozviazaný pracovný pomer. Žalobkyňa si uplatnila náhradu mzdy od júna 2011 do augusta 2014. Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 11Cpr 3/2013 zo dňa 19.04.2017 súd žalobu zamietol v časti náhrady mzdy za mesiac júl 2014 s výplatou v auguste 2014 vo výške 841,- eur a za mesiac august 2014 s výplatou v mesiaci september vo výške 732,59 eur vrátane príslušného úroku z omeškania. Táto časť nebola napadnutá odvolaním a preto v tejto časti sa rozsudok stal právoplatným.

7. Zriaďovateľom žalovanej je podľa dostupných internetových informácií P. G. a preto sa podľa § 1 ods. 1 zákona č. 553/2003 Z.z. na odmeňovanie žalobkyne v tomto konaní vzťahuje zákon č. 553/2003 Z.z.. Celková výška náhrady mzdy predstavuje sumu 28.135,93 eur. Priznaná suma pozostáva z náhrady mzdy za mesiac jún 2011 od 22.06.2011 vo výške 226,93 eur, za mesiace júl - december 2011 vo výške 703,50 eur mesačne t.j. $6 \times 703,50 = 4.221$ eur, za rok 2012 - $12 \times 756 = 9.072$,- eur, za rok 2013 - $12 \times 797,50 = 9.570$,-eur, za január až jún 2014 - $6 \times 841 = 5.046$ eur. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností teda súd priznal žalobkyni náhradu mzdy vo výške 28.135,93 eur. Je nepochybné, že ide o mzdu v hrubom, pričom žalovaná je povinná uhradiť žalobkyni náhradu mzdy v čistom, t.j. po očistení mzdy od odvodov a daní.

8. Ďalšou spornou otázkou, ktorá vznikla medzi stranami sporu je otázka, či patria žalobkyni úroky z omeškania za čas kedy jej nebol vyplácaný funkčný plat. V tejto súvislosti sa súd stotožnil s názorom, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/76/2011 z 31.05.2012 kde sa uvádza, že vo všeobecnosti platí, že v prípade ak zamestnávateľ mešká s výplatou platu a plat neposkytne v dohodnutej dobe a v prípade absencie takejto dohody najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca je v omeškaní. Toto tvrdenie podporuje aj Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 460/2017 zo 4. júla 2017, kde sa uvádza: Zamestnávateľ, ktorý sa dostane do omeškania s peňažným plnením voči zamestnancovi, je povinný platiť od vzniku omeškania zákonné úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce nemožno vykladať tak, že by tomuto záveru

bránilo. Zamestnávateľ sa dostáva do omeškania s vyplatením jednotlivých mesačných náhrad mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru márnym uplynutím výplatného termínu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci, z čoho vyplýva i to, že nasledujúcim dňom vzniká zamestnancovi právo na úrok z omeškania z príslušnej sumy náhrady mzdy. Pokiaľ tieto závery dopadajú na prípady náhrady mzdy pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru, o to viac sa vzťahujú na prosté nevyplatenie mzdy zamestnancovi zamestnávateľom vôbec alebo v správnej výške. Z vyššie uvedených dôvodov, súd mal za to, že patria žalobkyni aj úroky z omeškania. Je pravdou, že žiaden pracovnoprávny predpis nezakotvuje výšku úrokov z omeškania v pracovnoprávných vzťahoch, sa v tomto prípade postupuje podľa občianskoprávných predpisov v súlade s § 1 ods. 4 Zákonníka práce a preto by sa malo postupovať podľa týchto ustanovení aj v prípade omeškania s výplatom u zamestnávateľa. Podľa vyjadrenie žalobkyne bol výplatný termín k 14. dňu v mesiaci. Žalovaná tento termín nepoprela, preto súd priznal žalobkyni úrok z omeškania každý mesiac odo dňa nasledujúce po dni výplaty, t.j. od 15. dňa v mesiaci.

9. Tento rozsudok včas podaným odvolaním v celosti napadla žalovaná, vytykajúc súdu prvej inštancie nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP). Jej odvolacie námietky možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) názor, že náhrada mzdy by mohla byť žalobkyni priznaná najviac za obdobie od 28.07.2010, kedy žalobkyňa žalovanej oznámila, že trvá na ďalšom zamestnaní do 28.07.2013 (36 mesiacov), pričom za obdobie od 30.06.2010 do 21.06.2011, kedy bola žalobkyňa práceneschopná, žalobkyni náhrada mzdy nepatrí; (ii) súd prvej inštancie pri určovaní výšky náhrady mzdy nezohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa po oznámení, že trvá na ďalšom zamestnaní poberala nemocenské dávky, dávku v nezamestnanosti, počas zamestnania u R. poberala plat, ako i to, že jej bola vyplatená suma 2.110,50Eur ako odstupné, ktorej jej však z dôvodu, že nedošlo ku platnému skončeniu pracovného pomeru nepatrí, pričom za dobu, za ktorú jej súd prvej inštancie priznal náhradu mzdy, žalobkyňa príjem dosahovala, teda nebola v situácii, kde jej pracovnoprávne postavenie by nemalo byť neisté a teda podľa odvolateľky výkon práv žalobkyne je zjavne v rozpore s dobrými mravmi a súd prvej inštancie sa nedostatočne potom vypořiadal so žiadosťou odvolateľky na zníženie náhrady mzdy presahujúcej 12 mesiacov; (iii) názor, že na daný vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Zákonníka práce, a pri pripustení aplikácie zák. č. 553/03Z.z., nemal súd priznať náhradu mzdy ako súčet hrubých plátov, kde vo výrokovvej časti iba uviedol sumu 28.135,93Eur, no nie je zrejmé, či sa jedná o sumu vrátane odvodov a daní, alebo táto suma predstavuje čistú mzdu; (iv) názor, že žalobkyni nepatria úroky z omeškania a (v) názor, že v predmetnom spore je namieste pri rozhodovaní o trovách konania postup podľa § 257 CSP s poukazom na dĺžku konania ako i skutočnosť, že žalovaná je rozpočtovou organizáciou. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobkyni náhradu mzdy za obdobie presahujúce 12 mesiacov nepriznať a súčasne uplatnila trovy odvolacieho konania.

10. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť majúca za to, že náhradu mzdy presahujúcu 12 mesiacov nemožno priznať iba výnimočne v prípadoch, ak by výkon práva tejto náhrady bol v rozpore s dobrými mravmi, čo nie je daný prípad s tým, že za správny považuje i záver súdu o tom, že má nárok na náhradu mzdy od 22.06.2011, t.j. od kedy bol je pracovný pomer skončený.

11. Žalovaná v následnom vyjadrení sa s tvrdeniami žalobkyne nestotožnila. Iné podania strán už potom dané v odvolacom konaní neboli.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je iba z časti dôvodné, v dôsledku čoho je

namieste rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne ako vecne správny potvrdiť s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP a čiastočne ako vecne nesprávny s použitím § 388 CSP zmeniť.

13. Na úvod odvolací súd poznamenáva, že o vyššie zmieňovanom odvolaní žalovanej už raz rozhodol, a to rozsudkom č.k. 12CoPr/4/2019- 426 z 11.06.2019 nasledovne:

I. Potvrzuje rozsudok v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy do sumy 19.009,37Eur s úrokom z omeškania vo výške: 9,5% ročne do sumy 211,05 eur od 15.07.2011 do zaplataenia, 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.08.2011 do zaplataenia, 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.09.2011 do zaplataenia, 9,5% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.10.2011 do zaplataenia, 9,25% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.11.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.12.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 703,50 eur od 15.01.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.02.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.03.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.04.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.05.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 756 eur od 15.06.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.07.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.08.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.09.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.10.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.11.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.12.2012 do zaplataenia, 8,75% ročne zo sumy 756 eur od 15.01.2013 do zaplataenia, 5,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.02.2013 do zaplataenia, 5,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.03.2013 do zaplataenia, ,75% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.04.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.05.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.06.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 797,50 eur od 15.07.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 720,32eur od 15.08.2013 do zaplataenia a vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady mzdy a úrokov z omeškania mení rozsudok tak, že žalobu zamieta; II. Zrušuje rozsudok vo výroku o poplatkovej povinnosti žalovanej a III. Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 27,96% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

14. Tento rozsudok odvolacieho súdu bol na dovolanie žalobkyne, uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/220/2019 z 27.10.2021 zrušený a to vo výroku I. v časti, v ktorej bol zmenený napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie týkajúcej sa náhrady mzdy a úrokov z omeškania tak, že žalobu zamietol a vec v rozsahu zrušenia bola dovolacím súdom vrátená odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, a to z dôvodu, podľa názoru dovolacieho súdu nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci vo vzťahu k riešeniu žalobkyňou vymedzenej právnej otázky, či jej nárok na náhradu mzdy posúdiť podľa § 79 ods. 2 ZP účinného k 30.06.2010, kedy bola žalobkyni daná výpoveď z pracovného pomeru, alebo nárok žalobkyne sa posúdi podľa príslušného ustanovenia účinného v inom časovom období, kedy z rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva z účinnosti akého právneho predpisu a ustanovenia odvolací súd predmetný nárok žalobkyne posudzoval.

15. Úlohovou odvolacieho súdu nie je polemizovať s názorom vysloveným dovolacím súdom, jeho úlohou je tento názor rešpektovať, uvedomujúc si, že opačný prístup, okrem zákonom prípustných možností (napr. zmena skutkových zistení, zmena právnej úpravy), by postupne mohol viesť k navodeniu stavu anarchie v justícii. V tejto súvislosti odvolací súd však uvádza, že vo svojom prvom uznesení v súdnej veci, č.k. 5CoPr/1/2018 - 334 z 05.06.2018 jasne uviedol, že nároky žalobkyne z tohto sporu je potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej v čase dania neplatnej výpovede (bod 11. a násl. cit. uznesenia), a od tohto záveru sa neodklonil ani v jeho dovolacím súdom zrušenom rozsudku (ku tomu pozri snád, NS SR, sp. zn. 3Obdo/1/2019) a ani sa neodkláňa v tomto rozhodnutí.

16. Podľa § 79 Zákonníka práce účinného v spornom období

Ods. 1 Ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.

Ods. 2 Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy zamestnancovi vôbec nepriznať.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 552/2003Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov účinného v spornom období (ďalej len „zákon o výkone práce“) Tento zákon sa vzťahuje na zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme k zamestnávateľom, ktorými sú

- a) štátne orgány, obce, vyššie územné celky a právnické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy,
- b) právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom podľa osobitného zákona,¹⁾
- c) právnické osoby založené štátnym orgánom, Fondom národného majetku Slovenskej republiky, obcou alebo vyšším územným celkom, ak majetková účasť alebo súčet majetkovej účasti štátu, Fondu národného majetku Slovenskej republiky, obce alebo vyššieho územného celku je viac ako 67 %,
- d) iné právnické osoby založené štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom, u ktorých väčšinu členov riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov navrhuje štátny orgán, obec alebo vyšší územný celok.

Podľa § 1 zák. č. 553/2003Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odmeňovaní“)

Ods. 1 Tento zákon upravuje odmeňovanie niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme¹⁾ u zamestnávateľov, ktorými sú

- a) orgány štátnej správy, orgány alebo úrady, ktoré vykonávajú štátne záležitosti, ak ide o zamestnancov, ktorí neplnia úlohy štátneho orgánu pri vykonávaní štátnej správy alebo neplnia úlohy pri vykonávaní štátnych záležitostí v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,²⁾
- b) ďalšie rozpočtové organizácie štátu, obce a vyššieho územného celku,³⁾
- c) príspevkové organizácie štátu, obce a vyššieho územného celku³⁾ okrem príspevkových organizácií, ktorých objem výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania je vyšší ako príspevok z rozpočtu zriaďovateľa, Slovenského národného divadla, Slovenskej filharmónie a Štátnych lesov Tatranského národného parku,
- d) vyššie územné celky a obce, ak ďalej nie je ustanovené inak,
- e) štátne fondy,³⁾
- f) verejné vysoké školy a štátne vysoké školy,⁴⁾
- g) Rada pre vysielanie a retransmisiu,
- h) Slovenský pozemkový fond,
- i) Slovenská akadémia vied,
- j) školy, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie^{4a)} v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti^{4b)} a inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby,^{4c)} ak ide o pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- k) základné umelecké školy, materské školy, jazykové školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti^{4b)} a inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby,^{4c)} ak ide o pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ak ďalej nie je ustanovené inak,
- l) zamestnávateľa, o ktorých to ustanoví osobitný predpis.

Ods. 2 Tento zákon sa nevzťahuje na zamestnanca, ktorý je zamestnancom zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý poskytuje starostlivosť v profesionálnej rodine,⁵⁾ ktorý je vrcholovým športovcom, výkonným letcom, členom palubného personálu alebo technikom údržby lietadiel.⁶⁾

Ods. 3 Tento zákon sa nevzťahuje na

- a) hlavného kontrolóra obce a hlavného kontrolóra vyššieho územného celku,
- b) zamestnancov vyššieho územného celku a obce, ak vyšší územný celok alebo obec pri odmeňovaní zamestnancov okrem zamestnancov, ktorí sú zaradení v škole a v školskom zariadení bez právnej subjektivity, postupuje podľa poriadku odmeňovania upraveného podľa Zákonníka práce; mzdové podmienky zamestnancov obce a vyššieho územného celku podľa poriadku odmeňovania nesmú byť nižšie ako ich posledný priznaný funkčný plat podľa tohto zákona.

Ods. 4 Tento zákon sa nevzťahuje na pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov základnej umeleckej školy, materskej školy, jazykovej školy a školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti a inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak základná umelecká škola, materská škola, jazyková škola a školské zariadenie pri odmeňovaní postupuje podľa kolektívnej zmluvy alebo vnútorného predpisu, v ktorých sú podmienky odmeňovania upravené podľa Zákonníka práce.

Podľa § 29 zákona o odmeňovaní

Ods. 1 Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnávateľov a zamestnancov podľa § 1 ods. 1, obsahujú ustanovenia o mzde, je ňou plat podľa tohto zákona.

Ods. 2 Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnávateľov a zamestnancov podľa § 1 ods. 1, obsahujú ustanovenia o priemernom zárobku alebo o priemernej mzde, je ním funkčný plat podľa § 4 ods. 4 až 6, plat pri výkone inej práce alebo funkčný plat podľa § 30 ods. 3 priznaný zamestnancovi v čase, keď vznikol dôvod na jeho použitie.

Ods. 3 Ak sa pri výpočte peňažných plnení vychádza podľa všeobecne záväzných právnych predpisov z priemerného čistého zárobku zamestnanca, zisťuje sa tento zárobok z funkčného platu odpočítaním súm poisťného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, príspevku na poistenie v nezamestnanosti, príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb vypočítaných podľa podmienok a sadzieb platných pre zamestnanca v mesiaci, za ktorý sa tento čistý funkčný plat zisťuje.

Ods. 4 Pri poskytovaní platu zamestnancom, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, zamestnávateľ neuplatní ustanovenia § 43 ods. 1 písm. d), § 96 ods. 3 a 5, § 118 ods. 2 a 3, § 119 ods. 2, § 120 až 124, § 127 ods. 1 až 3, § 128, § 134 a 135 Zákonníka práce.

Podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce účinného v spornom období Ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na tieto právne vzťahy všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v spornom období Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995Z.z. účinného do 31.01.2013 Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa rozhodnutia ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 46/2013 z 03.09.2013 : „Pre odvolací súd nevyplýva z § 226 OSP jeho viazanosť vlastným právnym názorom. Teda odvolací súd svoj skorší záväzný právny názor môže (napríklad aj pod vplyvom záväzného právneho názoru ústavného súdu vysloveného v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) zmeniť“.

18. Odvolací súd svoj dovolacím súdom zrušený rozsudok postavil na závere, že žalobkyni možno priznať náhradu mzdy za obdobie najviac troch rokov, a to od 28.07.2010, kedy žalobkyňa žalovanej oznámila, že trvá na ďalšom zamestnaní, do 28.07.2013 s tým, že uvedené nie je možné posúvať, resp. viazať na skončenie pracovného pomeru, resp. ukončenie práceneschopnosti žalobkyne. Uvedený záver odvolací súd v tomto svojom novom rozhodnutí opúšťa, a to cez prizmu rozhodnutí NS SR, sp. zn. 7MCdo/1/2010 a sp. zn. 1Cdo/180/2009, na ktoré poukázala žalobkyňa vo svojom dovolaní, hoc tie nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v tejto otázke tak, ako je definovaná samým Najvyšším súdom SR, R 71/2018, obiter dictum i Ústavným súdom SR, sp. zn. I ÚS 51/2020. Právne závery vyslovené v označených rozhodnutiach však majú podľa dovolacieho súdu svoje rácie a sú použiteľné i na prejedávanú vec.

19. Podľa rozhodnutia NS SR, sp. zn. 7MCdo/1/2010: „Zákonník práce neupravuje plynutie výpovednej doby pri výpovedi danej v ochrannnej dobe osobitným ustanovením o predĺžení výpovednej doby o ochrannú dobu, ako je to v prípade výpovede danej pred začiatkom ochrannnej doby, už len z toho dôvodu, že výpoveď v ochrannnej dobe ustanovením § 64 ods. 1 výslovne vylučuje. Ak ale v rozpore s týmto ustanovením zamestnávateľ dá zamestnancovi výpoveď v ochrannnej dobe, kedy je chránený zákazom výpovede, takáto intenzita ochrany musí zahŕňať aj ochranu z hľadiska plynutia výpovednej doby vo vzťahu k ochrannnej dobe upraveného v ustanovení § 64 ods. 2 Zákonníka práce. Opačný záver by bol v rozpore s jednou so základných zásad vyjadrených v čl. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi, nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. Vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci, keď odporca dal navrhovateľovi výpoveď dňa 24. júla 2007 v ochrannnej dobe, (trojmesačná) výpovedná doba, ktorá by začala plynúť 1. augusta 2007, by uplynula 31. októbra 2007 v ochrannnej dobe, lebo navrhovateľ bol práceneschopný až do 31. decembra 2007. Z vyššie uvedeného potom vyplýva záver, že k skončeniu pracovného pomeru mohlo dôjsť len uplynutím posledného dňa ochrannnej doby t. j. 31. decembra 2007.“

20. Podľa rozhodnutia NS SR, sp. zn. 1Cdo/180/2009: „Právo na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru nemôže vzniknúť skôr než zamestnanec oznámi zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával. Takéto oznámenie sa môže vzťahovať iba k zamestnávaniu v dobe po dni, kedy by podľa rozvázovacieho úkonu zamestnávateľa mal pracovný pomer medzi účastníkmi skončiť (do skončenia pracovného pomeru právo zamestnanca na pridelovanie a vykonávanie práce a tomu zodpovedajúca povinnosť zamestnávateľa vyplýva z obsahu pracovnoprávneho vzťahu).“

21. Predmetom odvolacieho prieskumu je posúdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie, ktorý žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške a s úrokmi z omeškania identifikovanými vo výroku rozsudku, a to za obdobie od 22.06.2011 do 30.06.2014.

22. Z obsahu spisu a dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že skončenie pracovného pomeru žalobkyne učinené žalovanou listom zo dňa 30.06.2010 je neplatné, ako i to, že žalobkyňa listom zo dňa 26.07.2010, ktorý bol žalovanej doručený dňa 28.07.2010 jej oznámila, že trvá na ďalšom zamestnávaní.

23. Ak je skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa neplatné a zamestnanec oznámi zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho zamestnávateľ naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer nekončí a ostávajú mu zachované všetky práva a povinnosti plynúce mu z § 47 Zákonníka práce. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi súčasne poskytnúť náhradu mzdy. Rozsah nároku na náhradu mzdy závisí od toho, kedy zamestnanec oznámil zamestnávateľovi svoje rozhodnutie o tom, aby ho ďalej zamestnával. Nárok na náhradu mzdy trvá až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci, alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.

24. Je ustálené rozhodovacou praxou (R 90/1970, resp. R 10/1969), že nárok na náhradu mzdy zamestnancovi nepatrí za dobu jeho práceneschopnosti, za ktorú poberá nemocenské dávky, avšak túto dobu nie je možné započítať do doby dvanástich mesiacov. V súdenom spore bola žalobkyňa práceneschopná od 30.06.2010 do 21.06.2011, za toto obdobie jej náhrada mzdy nepatrí, žalobkyňa si za toto obdobie ani náhradu mzdy neuplatnila a uvedené obdobie nie je možno započítať ani do doby dvanástich mesiacov. Žalobkyni bola daná výpoveď dňa 30.06.2010, pričom žalovaná bola práceneschopná od 30.06.2010 do 21.06.2011, žalobkyni bola teda daná výpoveď v čase plynutia ochrannnej doby a preto jej pracovný pomer sa skočil uplynutím posledného dňa ochrannnej doby a tak sa aj jej oznámenie o tom, že trvá na ďalšom zamestnávaní, ktoré žalovaná síce prevzala dňa 28.07.2010, môže vzťahovať iba k zamestnávaniu v dobe po dni, kedy sa jej pracovný pomer skončil uplynutím ochrannnej doby, a preto úvahu súdu prvej inštancie, ktorý žalobkyni priznal náhradu mzdy za celé ňou požadované obdobie od 22.06.2011 do 30.06.2014 (pozn. nároky za obdobie od 22.06.2011 do 28.07.2013 sú už právoplatné priznané, a to tu napadnutým rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dovolaním žalobkyne nenapadnutej potvrdzujúcej časti ostatného rozsudkom odvolacieho súdu), nemožno hodnotiť ako zjavne nesprávnu, ak navyše ust. § 79 ods. 2 ZP účinného v rozhodnom období časovo neohraničovalo priznanie nároku na náhradu mzdy (najviac na čas 36 mesiacov).

25. Pochybil však súd prvej inštancie v tom, že za mesiac jún 2010 priznal žalobkyni sumu 226,93eur s príslušným zákonným úrokom z omeškania, vychádzajúc zrejme z nesprávneho výpočtu 703,50eur/31dní*10dní, pretože mesiac jún má 30 dní a preto správne alikvotná časť náhrady mzdy za obdobie od 22.06.2011 do 30.06.2010 je 703,50/30dní*9 dní, čo činí sumu 211,05eur. V tomto rozdieli vo výške 15,88eur s príslušným zákonným úrokom z omeškania, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 388, § 390 CSP zmeniť a žalobu zamietnuť. V ostatnej časti, t.j. v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy aj v sume 9.110,68eur s príslušnými zákonnými úrokmi z omeškania za obdobie od 29.07.2013 do 30.06.2014 bolo potom potrebné rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, § 390 CSP ako vecne správny potvrdiť. Konkrétne ide o sumu 77,18eur za 3 dni mesiaca júl 2013 (797,50/31*3), sumu 3.987,50eur za obdobie august až december 2013 á 797,50eur, sumu 5.046,-eur za obdobie január až jún 2014 á 841,-eur.

26. K ostatnej odvolacej argumentácii žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné:

27. Interpretácia ustanovenia § 79 ods. 2 Zák. práce spôsobom, akým ho interpretovala pôvodná judikatúra k § 61 ods. 2 zákona č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 20/1975 Zb. (V 7/ 1985 - Výber rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, B 8/84 - Bulletin NS ČR v dobe do 31. decembra 1992), bola založená na predpoklade všeobecnej pracovnej povinnosti - povinnosti zapojiť sa do práce. Podľa názoru odvolacieho súdu v dôsledku spoločensko-ekonomických zmien, ku ktorým došlo po roku 1989, sa táto judikatúra stala nepoužiteľnou. Právnou normou pre súd ako orgán aplikujúci právo nie je totiž len samotný text právneho predpisu, ale predovšetkým význam tohto textu meniaci sa v priestore a čase. Systémová zmena v roku 1989 mala v právnom poriadku za následok hodnotovú zmenu v smere hodnotovej diskontinuity s predchádzajúcim obdobím. Ústava Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb., prijatý s účinnosťou od 1. októbra 1992) v čl. 2 ods. 3 ustanovila, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Stanovila tak zásadu rešpektujúcu jednu zo základných hodnôt právneho štátu a to hodnotu slobody konania. Zmyslom tejto zásady je, že právnou povinnosť možno uložiť iba zákonom alebo na základe zákona a v jeho medziach. Interpretácia vychádzajúca z predpokladu povinnosti zamestnanca, s ktorým bol neplatne skončený pracovný pomer, zapojiť sa do práce u iného zamestnávateľa, je v rozpore s uvedeným čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pretože takáto povinnosť neexistuje. Z nejestvujúcej povinnosti preto nemožno vyvodzovať pre zamestnanca nepriaznivé dôsledky v podobe zníženia, prípadne nepriznania náhrady mzdy.

28. Hodnotová zmena v právnom poriadku mala za následok zmenu významu normatívneho textu (právneho pravidla) obsiahnutého v ustanovení § 79 ods. 2 Zákonníka práce, ktoré treba vykladať tak, že súd môže na žiadosť zamestnávateľa náhradu mzdy za čas presahujúci dvanásť mesiacov primerane znížiť, prípadne vôbec nepriznať len výnimočne, a to v prípadoch, ak výkon práva požadovať náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, zaručeného ustanovením § 79 ods. 1 Zákonníka práce, by bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle čl. 2 Zákonníka práce. Takýto výklad je podľa názoru odvolacieho súdu ústavne súladný nielen z dôvodu, že chráni hodnotu slobody (ako už bolo uvedené vyššie), ale aj z dôvodu, že rešpektuje zároveň najvšeobecnejšiu hodnotu právneho štátu a to hodnotu spravodlivosti. Tejto hodnote zodpovedá poskytnutie ochrany proti bezpráviu a naplnenie všeobecných právnych zásad, podľa ktorých každý je povinný znášať dôsledky svojho protiprávneho konania a nikto nemôže mať prospech z vlastnej nepoctivosti. To zároveň znamená, že § 79 ods. 2 Zák. práce nemôže byť aplikovaný takým spôsobom, aby sa tým prakticky negovalo poskytnutie ochrany zamestnancovi vyplývajúcej z odseku 1 tohto ustanovenia a aby sa vyplátilo konať protiprávne.

29. Práve z týchto dôvodov nešlo prijať obranu žalovanej, snažiacej sa už z okolnosti zamestnania sa žalobkyne v prejednávanej veci u iného zamestnávateľa, ako aj z ďalších okolností prípadu vyvodzovať naplnenie zákonných podmienok pre uchránenie pred povinnosťou na zaplatenie náhrady mzdy potom, čo súdy prisvedčili žalobkyni v tom, že výpoveď z 30.06.2010, majúca ukončiť jej pracovný pomer u žalovanej, bola neplatnou.

30. Trvať treba totiž i na tom, že ak o znížení, resp. nepriznaní náhrady mzdy podľa § 79 ods. 2 Zák. práce môže súd rozhodnúť len na základe žiadosti zamestnávateľa, dôkazné bremeno preukázať podmienky pre takéto prípadné rozhodnutie má zamestnávateľ. Žalovaná splnenie týchto podmienok síce tvrdila, okrem toho, že tak ale v časti dotknutej jej odvolaním neurobila v zmysle vyššie podaného názoru o správnej interpretácii rozhodného ustanovenia hmotného práva (tu rozumej tvrdením s následnou

povinnosťou preukazovania rozpornosti uplatňovania nárokov žalobkyne s dobrými mravmi), namieste je stotožnenie sa so súdom prvej inštancie v tom, že neuniesla ani dôkazné bremeno na preukázanie zamestnania sa, v rozhodnom čase za podmienok prinajmenšom rovnocenných s tými u nej (žalovanej) alebo aspoň existencie objektívnej (z dôvodov len žalobkyni pričítateľných však nevyužitej) možnosti na takého zamestnanie sa.

31. Pri zamestnaní sa u R. totiž naozaj nemôže byť žiadneho sporu o tom, že príjem žalobkyne z takého zamestnania po celú dobu jeho trvania bol podstatne nižším než ten u žalovanej a zároveň výsledkami vykonaného dokazovania nebolo preukázané nič nasvedčujúce tomu, že by takýto nižší príjem mal byť kompenzovaný čímkoľvek, pre čo by šlo usúdiť aspoň na rovnocennosť zamestnania s tým u žalovanej (obdobne aj NS SR, sp. zn. 6Cdo/157/2010).

32. V súdenom spore bola žalobkyňa u žalovanej zamestnaná ako pedagogický zamestnanec v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pre účely určenia náhrady mzdy súd správne vychádzal z funkčného platu, lebo podľa § 29 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 553/2003 o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase dania výpovede sa na výpočet náhrady mzdy použije funkčný plat priznaný zamestnancovi podľa § 1 ods. 1, § 4 ods. 4 až 6 a § 30 ods. 3 zákona č. 553/2003 Z. z. Pri výpočte peňažných plnení vychádza podľa všeobecne záväzných právnych predpisov z priemerného čistého zárobku zamestnanca, zisťuje sa tento zárobok z funkčného platu odpočítaním súm poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, príspevku na poistenie v nezamestnanosti, príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb vypočítaných podľa podmienok a sadzieb platných pre zamestnanca v mesiaci, za ktorý sa tento čistý funkčný plat zisťuje. V danom prípade sa pri výpočte náhrady mzdy nepoužije § 134 a § 135 Zákonníka práce.

33. Je taktiež zrejmé, že priznaný mzdový nárok žalobkyne je v hrubej mzde, z ktorej žalovaná vykoná odvody odpočítaním súm poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, príspevku na poistenie v nezamestnanosti, príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb vypočítaných podľa podmienok a sadzieb platných pre zamestnanca v príslušnom v mesiaci a žalobkyni vyplatí čistú mzdu vrátane úrokov z omeškania z čistej mzdy, pričom úroky z omeškania sú príjmom oslobodeným od dane.

34. S poukazom na závery rozhodnutia Okresného súdu Humenné, vo veci vedenej medzi stranami sporu v obrátenom garde pod sp. zn. 7Cpr/1/2016, a ktoré sú obom stranám dobre známe, správne súd prvej inštancie potom nezapočítal do priznanej náhrady mzdy sumu odstupného, ak si ju žalovaná, ktorá ju žalobkyni vyplatila, uplatnila v hore označenom konaní ako samostatný nárok.

35. Ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce malo do 31.12.2008 znenie: „Ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahuje sa na právne vzťahy podľa odseku 1 Občiansky zákonník.“ S účinnosťou od 01.01.2009 bolo toto ustanovenie Zákonníka práce novelizované zákonom č. 460/2008 Z. z. tak, že sa slovo „vzťahuje“ nahrádza slovom „vzťahujú“ a slová „Občiansky zákonník“ sa nahrádzajú slovami „všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka“. V dôvodovej správe tejto novely sa uvádza, že v prvej časti Zákonník práce upravuje niektoré ustanovenia, ktoré sú špeciálne pre oblasť pracovného práva. V prípadoch, kde konkrétna úprava v prvej časti Zákonníka práce chýba, platí subsidiárna pôsobnosť Občianskeho zákonníka. Navrhuje sa precizovať, že na tieto prípady sa budú subsidiárne vzťahovať iba všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu však za všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka nemožno považovať len ustanovenia uvedené v prvej časti Občianskeho zákonníka v § 1 až § 122. Aj v ďalších častiach Občianskeho zákonníka sú uvedené všeobecné ustanovenia. Ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka je všeobecným ustanovením v ôsmej časti Občianskeho zákonníka /táto časť má všeobecné ustanovenia uvedené v § 488 až § 587/. Žalobkyni potom prislúchajú i zákonné úroky z omeškania. Žalobkyňou uplatnená a súdom prvej inštancie priznaná výška úrokov z omeškania po 01.02.2013 s poukazom na § 3 v spojení s § 10c nar. vlády SR č. 87/1995Z.z. bola nižšia, než bolo možné žiadať. Vychádzajúc z viazanosti súdu žalobným petítom, ani uvedené zistenie odvolacieho súdu nezakladá nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti.

36. Rovnako súd prvej inštancie správne uzavrel, že dĺžka sporu a skutočnosť, že žalovaná je rozpočtovou organizáciou, nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP (ku tomu pozri bližšie napr. Veľký komentár CSP, nakladateľstvo C.H. BECK, rok 2016, str. 940-949).

37. O trovách prvoinštančného ako aj o trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že priznal úspešnej žalobkyni v prvoinštančnom ako aj v odvolacom konaní nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej v rozsahu 88,60% (žalobou pôvodne žiadaných 29.817,93Eur s prísl., po čiastočnom späťvzatí o zaplatenie sumy 108,51Eur s prísl., kde v tejto časti náhrada trov stranám nebola priznaná (čl. 72) a celkovo priznaných 28.120,05Eur s prísl. (prvým a týmto rozsudkom odvolacieho súdu), čo činí úspech žalobkyne 94,30% a úspech žalovanej 5,70%, teda po odpočítaní vzájomných ne/úspechov strán sporu, patrí žalobkyni náhrada trov v rozsahu 88,60%). O výške priznanej náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 3 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v dovolacom konaní priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP (ku tomu pozri ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 453/2019).

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).